

TRITONIAS ÅRSBERÄTTELSE 2009

INNEHÅLL

År 2009 i Tritonia

Biblioteksservice

Utbildning och stöd för undervisningen

Undervisning i informationskompetens för studerande

Förvaltning

Internationellt och nationellt samarbete

Bilagor

Statistik:

Biblioteksstatistik

Lärocenterstatistik

Deltagande

År 2009 i Tritonia

Den förestående övergången till en ny universitetslag förutsatte mycket förberedelsearbete av Tritonias ägare, Vasa universitet, Åbo Akademi och Svenska handelshögskolan. Samtidigt genomförde universiteten omändringar och organisationsförändringar i sin egen verksamhet. Sammanslagningen av Tritonia och biblioteksverksamheten vid yrkeshögskolorna i Vasa från början av 2010 bereddes samtidigt som samarbete mellan fem högskolor: universiteten, Vasa yrkeshögskola och Yrkeshögskolan Novia ingick på våren ett avtal om Tritonia. På hösten godkände alla fem högskolor den nya instruktionen för Tritonia, vilken hade beretts av förvaltningsdirektörerna och Tritonias direktion. Direktionen behandlade och godkände den strategi och den arbetsordning med nya organisationsmodeller samt de principer för verksamhetens olika delområden som gjorts upp för det nya Tritonia. Vid resultatförhandlingarna mellan Tritonia och de fem högskolorna i december godkändes resultatavtalet och budgeten för år 2010. Med dessa åtgärder slutförde högskolorna den sammanslagningsplan som beretts sedan hösten 2006 och som hade föreslagits redan i slutet av 1990-talet vid planeringen av Tritonia.

Tritonia deltog aktivt i strävandena att utveckla samarbetet på nationell nivå mellan yrkeshögskolebiblioteken och universitetsbiblioteken, bl.a. i styrgruppen för undervisningsministeriets arbetsgrupp för strukturell utveckling av högskolebiblioteken. Bibliotekssektorerna beredde tillsammans övergången till ett gemensamt konsortium för bibliotekssystemen. Eftersom målet ännu inte kunde förverkligas och eftersom samlingsdatabaserna vid Tritonia, Vasa yrkeshögskola och Yrkeshögskolan Novia sammanslogs i november, måste man samtidigt besluta till vilket av de två konsortierna man i fortsättningen skulle höra; valet föll på universitetsbibliotekens Linnea2-konsortium. För yrkeshögskolornas del innebar detta även att man anslöt sig till Linda-samkatalogen, där yrkeshögskolorna i övrigt saknas tills vidare.

Biblioteken beredde den gemensamma verksamheten i flera arbetsgrupper under ledning av Vasa högskolekonsortiums biblioteksarbetsgrupp. I november flyttades tekniksamlingarna från båda yrkeshögskolorna och Vasa yrkeshögskolas samling inom det sociala området till Tritonia. Samtidigt sammanslogs samlingsdatabaserna vid Vasa yrkeshögskolas och Yrkeshögskolan Novias bibliotek med Tritonias databas. Tritonias tekniksamlingar tredubblades, mycket ny litteratur fanns med. Yrkeshögskolornas bibliotek för de övriga utbildningsområdena kvarstod tills vidare i sina utrymmen i fastigheterna på Rådhusgatan och Seriegatan.

I Jakobstad påbörjades planeringen av ett gemensamt campusbibliotek. I biblioteket ingår biblioteket vid Åbo Akademis enhet för barnpedagogik, vilket hör under Tritonia, Yrkeshögskolan Novias biblioteksenheter i Jakobstad och Nykarleby samt Mellersta Österbottens yrkeshögskolas bibliotek. Samlingsuppgifterna för Novias biblioteksenheter ingår redan nu i Tritonias Tria-databas.

Vid lärocentret fortsatte Learning in Networks-utbildningen i tre delar, delvis förnyad. I utbildningen deltog lärare och övrig personal från såväl universiteten som yrkeshögskolorna. Via videokonferens deltog även personal från Åbo Akademi i Åbo och Hanken i Helsingfors. Den nätbaserade undervisningen utvecklades i gemensamma grupper med lärarna, speciellt vid Åbo Akademi och Vasa universitet. Inom medieproduktionen och stödet för undervisningen följde man aktivt med tekniska innovationer såsom möjligheterna att utnyttja olika former av sociala medier.

Bibliotekets tyngdpunktsområde har länge varit undervisningen i informationskompetens på basnivå för alla nya studerande. Man har även svarat på utbildningsbehovet på fortsatt nivå. År 2009 avlade studerandena över 1300 studiepoäng; antalet ökade med 50 procent från föregående år. Antalet undervisningstimmar ökade med 25 %; 377 undervisningstimmar gavs. Inom det nationella samarbetet svarade Tritonia för upprätthållandet av frågebanken för kunskapstestet inom informationskompetens. Frågorna översattes även till engelska, vilket senare har medfört internationell efterfrågan på testet.

Tritonias verksamhetshandbok färdigställdes för att motsvara situationen i september 2009. Tritonia uppgjorde även övriga rapporter över verksamheten till Åbo Akademi och deltog i dess auditering i november. Kvalitetsarbete gjordes dessutom med Vasa universitet, detta även genom att delta i systemutvecklingen som helhet. Personalens kompetenskartläggning påbörjades tillsammans med yrkeshögskolebiblioteken.

Samarbete och sammanslagning satte som helhet sin stämpel på år 2009 i Tritonia. Den mest synliga och arbetskrävande delen var beredningen av sammanslagningen av yrkeshögskolebiblioteken och Tritonia. Även deltagandet i den nationella och internationella verksamheten var livligt, såväl genom konferenser som genom Erasmusutbyte.

Biblioteksservice

Intensiva förberedelser inför "Tritonia 2"

Året präglades av intensiva förberedelser inför sammanslagningen vid årsskiftet 2009/2010 av Tritonia med biblioteken vid Vasa yrkeshögskola och vid Yrkeshögskolan Novias Vasaenheter. För biblioteksservicen gällde principen att hålla normal servicenivå samtidigt som förberedelser (gallring, omflyttningar) pågick för att bereda rum åt de samlingar som skulle komma från de båda yrkeshögskolornas tekniska bibliotek.

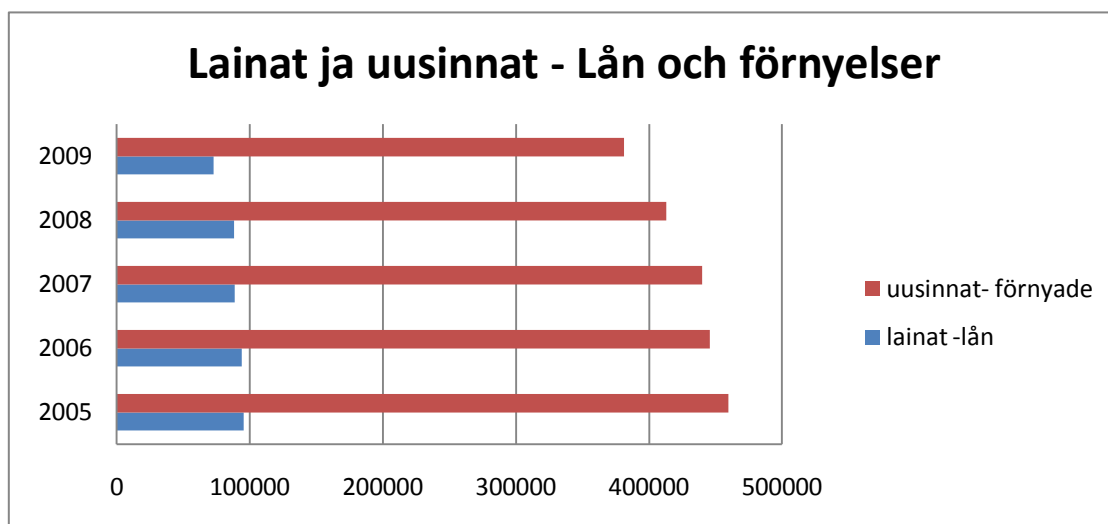
Planeringen av biblioteksservicen gjordes framför allt i Vasa högskolekonsortiums biblioteksarbetsgrupps (Tritonia2) olika undergrupper. Servicearbetsgruppen arbetade mycket aktivt för att få biblioteksservicen att fungera på gemensam bas från den officiella sammanslagningen vid årsskiftet. Servicearbetsgruppen har verkat sedan 2004 och har under årens lopp fått till stånd en gradvis harmonisering av lånetider, användarregler och avgifter m.m. mellan yrkeshögskolebiblioteken i Vasa och Tritonia redan före sammanslagningen.

Arbetsgruppen för webbservice gjorde en allmän plan för de nya webbsidorna, och koordinerade textproduktionen. En webbenkät om webbsidorna gav väggkost åt planeringsgruppen, som fördelade arbetet med texterna åt alla undergrupper till biblioteksarbetsgruppen. Nya webbsidor för Tritonia på finska och svenska var färdiga att tas i bruk strax efter årsskiftet 2009/2010. De engelska sidorna publicerades 2010.

Tritonias biblioteksservice i siffror 2009

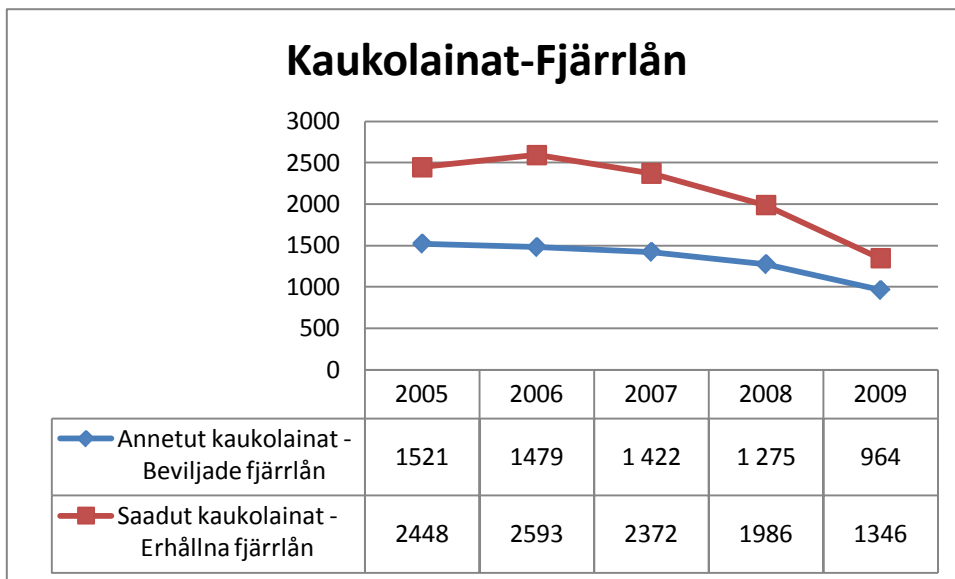
Tritonias roll som bibliotek, arbetsplats, mötesplats och lärandemiljö framförallt för studenterna från moderuniversiteten har etablerats. Drygt 820 personer besökte biblioteket i Vasa i genomsnitt per öppetdag, vilket är i linje med föregående års besöksiffror. Öppettiderna följde samma mönster som tidigare, trots önskemål i kundenkäter om att biblioteket skulle öppna tidigare. Detta kunde dock inte ännu genomföras utan hänsköts till 2010.

Traditionell biblioteksservice som utlåning och fjärrlån minskade, vilket kan förklaras med att studenter och forskare allt mer använder nätresurser och de licensbelagda elektroniska resurser de har tillgång till inom sitt universitets nät. Den omfattande utbildning i informationskompetens som biblioteket ger vid de tre moderuniversiteterna har också gett studenterna kunskap att använda de tillgängliga elektroniska informationsresurserna redan tidigt i studierna.

En strategisk målsättning 2009 var att kundernas egen aktivitet i utlåningen skulle öka. Olika mindre åtgärder gjordes för att öka kundernas användning av låneautomaten. Bemanningen vid lånedisken ändrades också för att anpassa personalstyrkan till kundströmmarna och kundernas behov av service. Andelen lån som självbetjäning inklusive automatiska förnyelser har ökat från 2005 till 2009. En teknisk brist i låneautomaten störde användningen under året, och många kunder föredrog därför att vända sig till personalen vid servicedisken i stället. Bristen åtgärdades i slutet av året. Trenden är en fortsatt ökning av kundernas egen aktivitet i utlåningen.

Också fjärrlånen visade en tydlig minskning. De fjärrlån som Tritonias egna kunder beställde från andra bibliotek visade en tydlig nedgång. Fjärrlånen är avgiftsbelagda, men studerande vid något av moderuniversiteterna hade möjlighet att erhålla avgiftsfria fjärrlån för sin magisteravhandling. Likaså hade personal och studerande vid moderuniversiteterna möjlighet att beställa fjärrlån avgiftsfritt från Åbo Akademi bibliotek i Åbo och från Hankens bibliotek i Helsingfors. Trots detta minskade behovet av fjärrlån avsevärt. Andra biblioteksbeställningar av fjärrlån ur Tritonias samlingar minskade också betydligt. Trenden är allmän vid de flesta universitetsbibliotek.

Nya och ändrade serviceformer

En länge efterlängtd service kunde äntligen tas i bruk hösten 2009, då det blev möjligt att betala avgifter i biblioteket med bankkort. Detta har länge varit efterfrågat av kunderna.

Bibliotekets informationstjänst tog i bruk webbservicen Boka tid för handledning för att ge möjlighet att i lugn och ro kunna handleda i informationssökning. Från tidigare finns webbservicen Fråga biblioteket, som omfattar både utlåning, fjärrlån och informationstjänst. Detta är i enlighet med Tritonias strategiska målsättningar att utveckla servicen enligt kundernas föränderliga behov.

Samlingarna

I Tritonias resultatavtal för 2009 fastslogs som en strategisk uppgift beredningen av flytten av yrkeshögskolornas tekniska bibliotek till Tritonia i början av 2010. I Tritonia låg tyngdpunkten under året på flytningen av samlingar och på verkställandet av konsortiets samlingsarbetsgrupps beslut bl.a. om placeringen av samlingar. Flytten föregicks av ett arbete med att förenhetliga uppgifterna i databaserna med tanke på den gemensamma samlingsdatabasen samt av ändring av signum m.m. på böckerna.

Gamla årgångar av yrkeshögskolornas tryckta tidskrifter flyttades till Tritonia genom talkoarbete i juni. Totalt kom ca 200 tidskriftstitlar. Böckerna och de nyare årgångarna av tidskrifterna flyttades under fyra dagar vecka 47, 17.11-20.11, då biblioteket var stängt. Tria-databasen var stängd 6.11-20.11, men öppnades som gemensam databas 21.11. Totalt 470 meter material flyttades. Antalet böcker i databasen ökade med ca 70.000 titlar.

Vid universitetsbiblioteken togs i årsskiftet 2008-2009 i bruk en samkatalog som använde sig av ett nytt system. Samtidigt byttes lagringsformatet ut. Målsättningen var bättre kvalitet än tidigare, enhetligt innehåll samt bättre internationell konvertibilitet vad gäller uppgifterna i katalogen. Förändringarna medförde dock en långsam behandling av böcker i alla universitetsbibliotek. Detta märktes även i Tritonia under början av 2009. Universitetens brådska på grund av den kommande förändringen var troligen

orsaken till att de medel för förvärv av tryckt litteratur som reserverats för institutionerna i stor utsträckning blev oanvända.

Till Vasa universitet skaffades fler användarlicenser för e-resurser än tidigare. Informationssökningarna och användningen av e-dokument ökade med över en femtedel jämfört med föregående år. De populäraste databaserna var de elektroniska ordböckerna, i vilka närmare en och en halv miljon sökningar gjordes under året. Den ökade användningen av e-resurser bidrog i sin tur till att antalet lån minskade.

Utbildning och stöd för undervisningen

Nätpedagogisk utbildning och handledning

Utbildningsprogrammet Learning in Networks (25 sp) utvecklas planerligt inom Lärocentrets konsortiearbetsgrupp och i samarbete med lärarutbildningen vid Åbo Akademi. Det tredelade utbildningsprogrammet Learning in Networks förverkligades även under 2009. Introduktion till nätpedagogik (LIN1) genomfördes under våren 2009 sista gången i sin nuvarande form, utbildningsprogrammet förnyas och startar nästa gång i januari 2011.

Kursen *Verktyg för nätbaserad undervisning* (LIN2) genomfördes i förnyad form under 2009. Under året avlade de första deltagarna portfolioutbildningen med stöd av en egen handledare. För universitets- och högskolepersonalen i Vasa ordnade Lärocentret 86 kortkurser. Vid Tritonias Lärocenter ges stödet för nätkursutvecklingen via kurser, EduKlinik- och EduTechLab-verksamheten.

Nätpedagogisk produktion (LIN3) är en mentor-/coachingutbildning och genomfördes planerligt under år 2009. Utvärderingarna har varit positiva och den pedagogiska nivån på de kursmaterial som lärarna producerar har en hög kvalitet. Kursen utvärderas och utvecklas i samarbete med de deltagande lärarna.

Användningen av sociala medier inom högskoleundervisning och möjligheterna att kombinera teknologi, social interaktion och e-resurser ökar. Lärocentret utvärderar och förnyar sitt kortkursutbud terminsvis för att snabbt kunna fortbilda lärarna. En viktig del i arbetet är att följa med den utveckling, forskning och de tekniska nya lösningar som utvecklas och snabbt reagera på de fenomen som sker i samhället och som påverkar undervisningen.

Nätverk för utvecklande av nätbaserad undervisning

Den lokala ledningsgruppen för nätbaserad undervisning vid ÅA i Vasa arbetar enligt den åtgärdsplan som baserar sig på ÅA:s strategi för nätbaserad undervisning. Ledningsgruppen har bl. a delat ut virtualiseringsmedel åt enskilda lärare som deltagit i LIN-utbildningar och utvecklat nätkurser och nätkursmaterial med stöd av LC. LC har även deltagit i den virtualiseringsutvärderingsgrupp som leds av ÅA:s datacentral i Vasa. Programvaror har testats och gemensamt utbildningsmaterial bl. a för Adobe Connect Pro, Urkund och E-lomake har uppgjorts. Även e-tentamensmöjligheter har skapats.

Nätverket för utvecklande av nätbaserad undervisning vid Vasa universitet har 21 medlemmar och det täcker alla fakulteter vid universitetet. Målet för verksamheten är att skapa, upprätthålla och förstärka den gemensamma utvecklingen av undervisningen och undervisningskulturen, dela kunnande och god praxis

inom utvecklande av undervisningen, förmedla information om nya utbildningsmöjligheter, förmedla information om nya verktyg för att göra undervisningen mångsidigare samt ge Tritonias utbildningsplanerare information om enheternas utbildningsönskemål och -behov.

EduTechLab

EduTechLab har under 2009 utfört mera specialiserade uppdrag jämfört med tidigare år. Behovet av konsultation har ökat liksom behov av specifika tjänster. Även direkt rådgivning till några lektorers studentgrupper har förekommit. Vissa projekt har inte kunnat genomföras i önskad takt beroende på personalsituationen. Produktionen av videoföreläsningar, digitaliserat material och användningen av sociala medier har ökat under året.

Målsättningen högskolepedagogik

Enligt Tritonias strategi utvidgas Tritonias verksamhet från nätpedagogik och produktion av undervisningsmedia till ett högskolepedagogiskt centrum. Tritonias lärocenters konsortiearbetsgrupp ansökte under året om medel för att utveckla en gemensam högskolepedagogisk utbildning för Vasaregionens högskolor och universitet i samarbete med Åbo Akademi. Konsortiearbetsgruppen beviljades medel för att påbörja planerna på ett flerspråkigt högskolepedagogiskt koncept.

Tritonia koordinerar den universitetspedagogiska fortbildning (10 sp) som Eduta-instituutti vid Tammerfors universitet ordnar för Vasa universitet. Fortbildningen ordnas under läsåret 2009-2010 och 19 lärare från Vasa universitet deltar.

Undervisning i informationskompetens för studerande

År 2009 var målsättningen att ge enhetlig undervisning på finska, svenska och engelska vad gäller den undervisning i informationssökning och informationskompetens som ingår i kandidatexamen. Planerna framskred vid varje moderorganisation, men arbetet fortsätter ännu under 2010.

Vid Vasa universitet ordnades utbildningen *Informationssökning och informationskompetens I* på finska och svenska. Kursen består av två närstudieavsnitt och nätstudier. *Informationssökning och informationskompetens II*-kurserna har ordnats i samband med kandidatseminarier eller motsvarande studieavsnitt.

För studerande vid Åbo Akademis pedagogiska fakultet (PF) ordnades studieavsnittet *Informationskompetens I* som en del av kursen *IT i studierna* och för studerande inom samhälls- och vårdvetenskapliga fakulteten (SVF) ordnades *Informationskompetens I* som en del av kursen *Introduktion till IKT*. För kandidat- och graduseminariegrupper har dessutom ordnats kortkurser i informationssökning.

Tritonias informatiker svarar för administrationen och förverkligandet av den undervisning i informationssökning som ges Hankens Vasastuderande. Undervisningen genomförs på samma sätt i Helsingfors och Vasa och är integrerad i kursen *Informationsbehandlingens grunder*. Skräddarsydd utbildning har ordnats på beställning för deltagare i kandidatseminarier samt för övriga studerandegrupper.

För studerande vid Vasa universitets internationella magisterprogram skräddarsyddes egna engelskspråkiga Information Literacy Skills-kurser. Målsättningen är att få med *Informationssökning och informationskompetens III*-kurser i alla fakulteters undervisningsutbud. Under 2009 ordnades undervisning i informationssökning för magisterstuderande inom det humanistiska området, men en mer omfattande planering av utbildning inom de fördjupade studierna flyttades till nästa år.

Utbildning i informationssökning för forskare, studerande som bedriver fortsatta studier och övrig universitetspersonal ingår i den LIN-utbildning som Tritonias Lärocenter erbjuder. Kortkurserna i informationssökning är öppna även för studerande. Kortkurser erbjöds under våren 2009 bl.a. i etisk användning av information, RefWorks-referenshanteringssystemet, Nelliportalen samt om nya databaser som ACP-utbildning. En majoritet av kurserna annullerades på grund av för få deltagare. Under hösten 2009 minskades utbudet av kortkurser på grund av flyttarbetena.

Avgiftsbelagda kurser i informationskompetens har ordnats för den juridiska utbildning som Helsingfors universitet ordnar i Vasa samt för ett flertal kurser inom Vasa universitets öppna universitet.

Förvaltning

Personal

En viktig del av förberedelserna för sammanslagningen var utvecklingsprojektet för personalens kunskande, vilket bereddes vid gemensamma utbildnings- och diskussionsträffar med personalen vid Tritonia och yrkeshögskolebiblioteket. I anslutning till detta ordnades tre gemensamma utbildningsdagar, dessutom arbetade man på nätet och i arbetsgrupper och gjorde en gemensam utfärd till Valsörarna. Pilotversionen av kompetenskartan färdigställdes och testades vid utvecklingssamtalen. Arbetet kräver dock ännu fortsatta åtgärder, vilka inte fullföljdes eftersom lärocenterchefen, som verkat som projektdragare, från och med augusti började arbeta som rektor för Vasa sommaruniversitet.

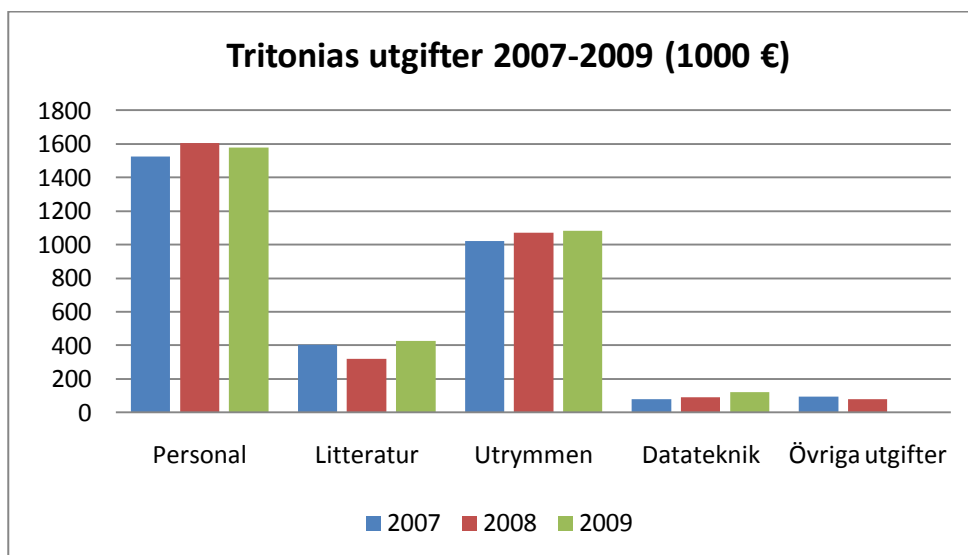
Förutom lärocenterchefen övergick informatikern inom det tekniska området, den bibliotekarie som koordinerat utbildningen i informationskompetens och skött ämnesområdet ekonomi samt översättare-informatören från Tritonia till nya uppgifter och andra organisationer. Den sistnämnda tjänsten, som hör till Åbo Akademi, besattes i slutet av året, men uppgifterna som hör till de andra tjänsterna omdefinierades för det nya Tritonia och besättandet av befattningarna framflyttades till 2010. Eftersom tre personer under året blev moderskapslediga och ett flertal hade förkortad arbetstid, arbetade i Tritonia under året ovanligt många nya arbetstagare på olika vikariat; totalt arbetade 60 personer i Tritonia.

Den ordinarie personalen uppgick till 34,5 personer och antalet utförda arbetsår var 41. Av den ordinarie personalen hörde 25 till Vasa universitet, 7,5 till Åbo Akademi och 2 till Hanken. Personalens utbildningsnivå har stigit under senare år: andelen som avlagt högskoleexamen var nu 60 procent. 22,5 arbetsår utfördes av personer med utbildning inom biblioteksbranschen (55 % av totala antalet arbetsår). Dessa personer fördelade sig i stort sett jämnt vad gäller högre utbildning kontra mellanstadieutbildning. Ca 8,3 arbetsår användes för stöd för undervisningen och datatekniska uppgifter.

Arbetsstillfredsställelsen för Tritonias personal har mätts via universitetens arbetsklimatundersökningar. Enhetens resultat kan granskas bara för Vasa universitets del, men å andra sidan har hela personalen haft möjlighet att besvara VU:s enkät. På basis av undersökningen år 2008 uppgjordes utvecklingsmål på personalmöten och genom skriftlig respons. Dessutom uppgjorde personalen i samarbete med yrkeshögskolebiblioteken etiska spelregler för Tritonia.

Ekonomi

Tritonias driftsutgifter fördelade sig på personal, utrymmen, förvärv av litteratur och övriga utgifter på ungefär samma sätt som under tidigare år. Kostnaderna för förvärv av litteratur utgjorde endast 13 procent av kostnaderna, eftersom varken Hankens eller Åbo Akademis licenser för e-resurser ingick, ej heller Åbo Akademis tidskrifter. För dessa kostnader svarade respektive universitets bibliotek i Helsingfors och Åbo. Om dessa informationsresurser skulle beaktas så att en fjärdedel av Åbo Akademis och en femtedel av Hankens kostnader för dessa skulle räknas med, skulle den kalkylmässiga kostnaden för förvärv av litteratur vara ca 19 procent av kostnaderna.

Verksamheten finansierades i huvudsak med universitetens budgetmedel. Budgetens fördelningsandelar för universiteten var år 2009 följande:

Vasa universitet	70,24 %
Åbo Akademi	22,74 %
Hanken	7,02 %

För utrustning av biblioteket och sammanslagningen av yrkeshögskolebiblioteken och Tritonia hade erhållits finansiering från undervisningsministeriet till Vasa universitet under åren 2007-2008. Denna finansiering, av vilken kvarstod 122.754 euro, användes till ändringsarbeten i tornet i Tritonia, anskaffning av apparatur och möbler samt för de kostnader som själva flytten föranledde. Den av högskolorna samfinansierade flyttbudgeten (70.000 €) överfördes för att användas under 2010 för förnyande av auditoriets apparatur, för nya maskiner, möbler, för utbildning av personalen och för informering.

Det av undervisningsministeriet finansierade treåriga projektet Laadukkaat oppimisympäristöt avslutades i slutet av 2009. Med denna finansiering hade en pedagog anställts speciellt för det finskspråkiga stödet för undervisningen. Uppgiften sköts från och med 2010 genom omorganisering av befattningar.

Yrkehögskolorna medfinansierade år 2009 lärocenterverksamheten samt 70 procent av lönen för bibliotekens gemensamma adb-planerare. Övrig finansiering utgjordes bl.a. av en donation från Evald och Hilda Nissis Stiftelse samt av sysselsättningsmedel för anställande av tillfällig personal.

Tritonias utgifter och finansiering, medräknat projekt, såg för 2009 ut som följer:

TRITONIAS EKONOMI			
2009			
Utgifter (1000 €)		Finansiering (1000 €)	
Personal	1579,8	Universiteten	2 686,6
		+ Vasa universitet,	
Litteratur	427,2	informationsresurser	268,3
Utrymmen	1083,5	Yrkehögskolorna	113,4
Datateknik	122,3	Projektfinansiering	122,8
Övriga utgifter	191,6	Service- och hyresinkomster	67,0
		Övrig finansiering	59,0
		Överföring 2008→2009	87,3
TOTALT	3404,4	TOTALT	3 404,4

Datateknik

Under året förnyades i Tritonia drygt 40 arbetsstationer; totalt fanns i slutet av året 125 arbetstationer till kundernas förfogande. På serversidan förnyades bara en fysisk serverapparat, i övrigt fortsatte virtualiseringen av serverplattformar. I samband med att yrkehögskolebiblioteken anslöt sig till Tritonia sammanslogs Voyagerdatabaserna, förverkligades nya webbsidor och möjliggjordes att nya användare kan logga in sig på Tritonias arbetsstationer.

Information och översättning

År 2009 var ett intensivt år vad gäller information och översättning. Information om Tritonias tjänster sändes fortlöpande ut till universiteten och yrkehögskolorna. Man informerade även om Finlands virtuella universitets verksamhet, om utställningar som ordnades i Tritonias utrymmen samt om fortbildning i universitetspedagogik för Vasa universitets personal, vilken koordinerades av Tritonia.

Under hela året förbereddes även sammanslagningen med yrkehögskolebiblioteken vad gäller informationen. Hösten 2009 informerade man regelbundet ramorganisationerna om den kommande sammanslagningen och dess innebörd. 18.11 ordnades en presskonferens, där de lokala medierna var väl representerade. Sammanslagningen fick därigenom god synlighet i olika dagstidningar, i radio samt på webben.

Sammanläggningen innebar också mycket översättningsarbete, eftersom ett nytt avtal om Tritonia, en ny strategi, en instruktion samt en arbetsordning för det gemensamma Tritonia utarbetades och översattes till finska och svenska. Även verksamhetsprinciper för det gemensamma Tritonia gjordes upp och översattes.

Internationellt och nationellt samarbete

Tritonia deltar i Botnia-Atlantica-projektet "Nordic Knowledge on the Web". Projektet är gemensamt för universiteten och högskolorna i Vasa i Finland, Umeå i Sverige och Bodø i Norge. Under år 2009 har projektet skapat, marknadsfört och drivit ett webbaserat center innehållande föreläsningar, workshopar, forskningsmaterial, debatter och praktiska tillämpningar. Se <http://www.nordicknowledge.net>

Tritonia är medlem i LIBER, organisationen för de europeiska vetenskapliga biblioteken, samt i IFLA, biblioteksforeningarnas internationella förbund. Temat för LIBER-konferensen i Toulouse var *Innovation through cooperation*. Tritonia presenterade sin samverksamhet med en egen poster. Tritonia hade Erasmusbesökare från Danmark och Turkiet och Tritonias informatiker var på utbyte vid Stockholms universitetsbibliotek.

Lärocentret har under året deltagit i aktiviteter inom Finlands virtuella universitets arbetsgrupper och i den övriga verksamheten. Lärocentret har även samarbetat med Göteborgs IT-universitet och med Stockholms universitet. Föreläsningar och anföranden vid workshopar och seminarier hölls i Umeå och Bodø.

Ledningsgruppen för det regionala Sukkula-biblioteket sammankom i Pedersöre. Ansvaret för att ordna träffar har mer och mer överförts från Tritonia till övriga bibliotek.

BILAGA 1, Biblioteksstatistik

Tritonian vuosittelastot 2007-2009			
Tritonias årsstatistik 2007-2009			
	2007	2008	2009
Kirjaston käyttö ja käyttäjät - Biblioteksbruk & användare			
a) uudet asiakkaat - Nya kunder	1685	1663	1665
Kirjastokäynnit - Biblioteksbesök	197 940	210 370	209 300
Lainaus - Utlåning			
a) lainat - lån	88 582	88 031	72 791
itsepalvelulainat - självbetjäningsslån	12 298	16 514	19 053
lainat palvelutiskiltä - lån vid servicedisk	76 284	71 517	53 738
b) uusinnat - förnyade lån	440 077	412 850	380 995
itsepalvelu-uusinnat - självbetjäningförnyelser	354 284	337 841	317 698
uusinta palvelutiskiltä - förnyelse vid lånedisk	35 968	37 260	26 963
automaattiuusinnat - automatförnyelser	49 825	37 749	36 334
SUMMA	528 659	500 881	453 786
Kaukolainaus - Fjärlån			
a) annetut kaukolainat - utlånade fjärlån	1 422	1 275	964
b) saadut kaukolainat - inlånade fjärlån	2 372	1 986	1346
Tietopalvelu - Informationservice	1100	1 100	901
Kokoelmatietokanta Tria - samlingsdatabasen			
tiedonhakujen määrä - antal sökningar	452 000	349 642	604 183
Käyttäjäkoulutus - Användarutbildning			
a) opetustunnit - undervisningstimmar	x	314	377
b) osanottajamäärä - antal deltagare	x	2 943	2166
c) annettujen kurssien opintopistemäärä - kursernas sp	x	892	1347
Aukiolopäivät - Öppetdagar	437	428	407
pääkirjasto - huvudbibliotek	264	265	253
sivukirjastot (Jakobstad)	173	163	154

BILAGA 2, Lärocenterstatistik

Learning in Networks I-III, statistik över studerande

Learning in Networks-utbildningen	Deltagare	Intyg	Studiepoäng totalt
Learning in Networks 1 (8 sp)	17	17	160
Learning in Networks 2 (7 sp)	108	3	21
Learning in Networks 3 (2008-2009) (10 sp)	9	6	60
LIN totalt	134	26	241

Eftersom föreläsningarna och workshoparna i Learning in Networks-kurserna är öppna för Vasahögskolornas personal var det även andra än kursdeltagare som deltog i dem. Kurserna ordnades på finska och svenska.

I statistiken har samma person räknats med bara en gång.

Kortkurser och stöd för undervisningen för personalen

Övrig fortbildning och stöd	Antal	Timmar	Deltagare
Kortkurser för personalen	86	209	772
Pedagogiskt och informations- och kommunikationstekniskt stöd	152	216	184
EduTechLab	208	260	522
Videokonferenser	116	270	418

Kortkurser ordnades såväl i form av öppna kurser för Vasahögskolornas personal som i form av skräddarsydda beställningskurser för institutionerna och ämnena. Kortkurser gavs bl.a. i användningen av Microsoft Office-paketets Excel- och PowerPointprogram, Moodle-läromiljön, Nelliportalen för informationssökning, videokonferensprogrammet Adobe Connect Pro samt i användningen av sociala medier i undervisningen.

BILAGA 3, Deltagande

Internationellt samarbete

Botnia-Atlantica: Nordic Knowledge on the Web: Maria Byholm, Peter Ahlroos

Europe Direct-informationsnätverket vid Europeiska kommissionen: Katri Rintamäki, nationell vicekoordinator för de Europeiska dokumentationscentrumen i Finland

IFLA: World Library and Information Congress, Milano 23-27.8: Christina Flemming

LIBER Annual General Conference, Toulouse 30.6-3.7: Susanne Holmlund, Vuokko Palonen, Katri Rintamäki: Tritonias poster, se nedan under Föreläsningar och presentationer vid kongresser och seminarier

Stockholms universitet (Pedagogiska Institutionen, tidigare Lärum): Maria Byholm

Erasmusutbyte: gäster

Anne-Marie Busch-Petersen Danmark 4-8.5 (Åbo Akademi)

Mr. Gültekin GÜRDAL, Izmir Institute of Technology, Library and Documentation Office 21-27.6 (Vasa universitet)

Burçak Serezli, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Kutuphanesi, Ankara 21-27.6 (Vasa universitet)

Erasmusutbyte: deltagare från Tritonia

Katri Rintamäki, Stockholms universitets bibliotek 10-14.8

Nationellt samarbete

Finlands svenska biblioteksörening rf:

- o styrelsen: ersättare Hanna Kuoppala
- o Internationella utskottet: Isabel Johansson
- o Utskottet för dokumentbeskrivning/katalogisering: Heidi Troberg

Nationalbiblioteket:

- o FinELib (Det nationella elektroniska biblioteket), sakkunniggruppen för samhällsvetenskaper: Katri Rintamäki
- o Digitaliseringsprogrammet för bibliotek: Ari Hovila
- o Linnea2-lånearbetsgruppen: Vesa Perkiömäki
- o Linnea2-styrgruppen: Vuokko Palonen
 - o Arbetsgruppen som utreder kostnadsfördelning vid en sammanslagning av Linnea2- och AMKIT-konsortiet: Vuokko Palonen, ordf.
- o Linnea2-systemarbetsgruppen: Ove Ritola
- o Linnea2-Voyagerkontaktpersoner: Virva Tuomisto
- o Samstatistiken för vetenskapliga bibliotek: Virva Tuomisto, kontaktperson

Undervisningsministeriet

- o Styrgruppen för arbetsgruppen för strukturell utveckling av högskolebiblioteken: Vuokko Palonen

Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund rf:

- o Arbetsgruppen för studietjänster: Katri Rintamäki

Rådet för Finlands Universitetsbibliotek

- o medlem: Vuokko Palonen
- o Informaatiolukutaitoverkoston ohjausryhmä (Styrgruppen för nätverket för informationskompetens): Katri Rintamäki
- o Informaatiolukutaitoverkoston yhdyshenkilö (Nätverket för informationskompetens), kontaktperson: Katri Rintamäki, representant för Vasa universitet
- o Sisällönkuvailun asiantuntijaverkosto (Sakkunnignätverket för innehållsbeskrivning): Raija Löytölä

Finlands virtuella universitet

- o Kontaktperson för Vasa universitet: Sari Tarvonen fram till 31.7, Katri Rintamäki 1.8-31.12
- o AOR2-gruppen (Främjande av sam användning av nätundervisning och undervisningsmaterial): Katri Rintamäki, representant för Vasa universitet, Maria Byholm, representant för Åbo Akademi

- upprätthållande av Klaara-frågebanken: Katri Rintamäki

Depåbiblioteket

- direktionen: Christina Flemming
- styrgruppen för projektet med samlingskartan: Vuokko Palonen, medlem i nätverket för kontaktpersoner: Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen

YHL (Pardia)

- Kommissionen för bibliotekspersonal: Risto Autti

Regionalt och lokalt samarbete

Sukkula – regionalt nätbibliotek:

- Vuokko Palonen, medlem i ledningsgruppen, sammankallare
- Ove Ritola, webbplatsansvarig
- Logistikarbetsgruppen: Christina Flemming

Vaasa LittFest Vasa:

- ledningsgruppen: Vuokko Palonen
- arbetsgruppen för innehållet: Christina Flemming

Vasa sommaruniversitet rf – Vaasan kesäyliopisto ry: Christina Flemming, Åbo Akademis representant i styrelsen

Arbetsgrupper och förtroendeuppdrag vid universiteten

Hanken

- Projektgruppen mot fusk (mars 2009-31.12.2009): Susanne Holmlund
- Förvaltningsmöte (Möte varannan vecka för Hankens stödfunktioner i Vasa): Susanne Holmlund, Hanna Kuoppala

Vasa universitet

- Ledningsgruppen: Vuokko Palonen
- Publikationskommittén: Ari Hovila, ersättare: Vuokko Palonen
- Arbetsgruppen för internationella ärenden: Katri Rintamäki, ersättare Ann Carina Tihinen
- Kielipalveluiden johtokunta: Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen
- Utbildningskommittén: Sari Tarvonen fram till 31.7
- Gruppen för utvecklande av undervisningen: Sanna Eronen/Anu Ylitalo
- Fazer-Amicas kundkommitté vid Vasa universitet: Leena Kuosmanen

Åbo Akademi (Åbo, Vasa)

- Arkivnämnden vid ÅA: Berit Öhman, ersättare Christina Flemming
- Jämställdhetskommittén: Isabel Johansson
- Kvalitetsarbetsgruppen: Christina Flemming
- Lokala ledningsgruppen för virtualisering i Vasa: Maria Byholm
- Personalutbildningsarbetsgruppen vid ÅA i Vasa: Maria Byholm, ersättare Christina Flemming
- Tisdagsmöten (förvaltningens, fakulteternas, fristående inrättningarnas och studentkårens ledande tjänstemän): Christina Flemming, Maria Byholm
- Utvärderingsgruppen vid DC/ÅA: Maria Byholm
- Virtualiseringsledningsgruppen vid ÅA: Maria Byholm

Arbetsgrupper vid Vasa högskolekonsortium:

Vasa högskolekonsortiums biblioteksarbetsgrupp: Vuokko Palonen (ordf.), Christina Flemming

- *Informationskompetensgruppen:* Katri Rintamäki (ordf. 12.5-), Linda-Marie Evertson, Susanne Holmlund
- *Samlingsarbetsgruppen:* Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, Virva Tuomisto, Leena Kuosmanen, Sari Seitamaa-Svenns, Heidi Troberg/ Tuomo Torppa
- *Arbetsgruppen för utbildning:* Linda-Marie Evertson
- *Organisationsarbetsgruppen:* Vuokko Palonen (ordf.), Christina Flemming, Sari Tarvonen fram till 31.7, Maria Byholm
- *Servicearbetsgruppen:* Christina Flemming, Vesa Perkiömäki, Ann Carina Tihinen, Raija Löytölä, ersättare: Hanna Kuoppala, Susanne Holmlund
- *Arbetsgruppen för webbtjänster:* Katri Rintamäki (ordf.), Christina Flemming, Heidi Troberg, Ann-Sofie Källund

Arbetsgruppen för lärocentersamarbete vid Vasa högskolekonsortium: Sari Tarvonen (ordf.)/Maria Byholm (ordf.), Peter Ahlroos

Vasa högskolekonsortiums Coninfo-arbetsgrupp: Ann-Sofie Källund

Adb-samarbetsgruppen för Vasahögskolorna: Ari Hovila

Tritonias egna arbetsgrupper

- Nöjeskommittén: Linda-Marie Evertson, Isabel Johansson, Leena Kuosmanen, Timo Salonen
- Direktionen: personalens representant: Ann Carina Tihinen; ersättare Sari Seitamaa-Svenns
- Ledningsgruppen: Vuokko Palonen (ordf.), Maria Byholm, Christina Flemming, Ari Hovila, Susanne Holmlund, Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, Sari Tarvonen fram till 31.7, Ann-Sofie Källund, Anne Koironen (sekr.)
- Kvalitetsarbetsgruppen: Vuokko Palonen (ordf.), Christina Flemming, Ann-Sofie Källund, Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, Sari Tarvonen fram till 31.7/ Maria Byholm

Föreläsningar och presentationer vid kongresser och seminarier

Vuokko Palonen, Voyager-konsortioiden yhteistyön esittely ja AMY-työryhmän työn esittely // Mitä korkeakouluissa tapahtuu – yliopisto- ja ammattikorkeakoulukirjastojohtajien tulevaisuusseminaari, Jyväskylä 10.2

Vuokko Palonen, Tritonian yhteiskirjasto. Nationalbibliotekets FinELib-dag i Helsingfors 7.5

Vuokko Palonen, Susanne Holmlund & Katri Rintamäki: postern Collaboration with Universities in a Bilingual Environment The Tritonia Academic Library and Learning Centre in Vaasa, Finland
Liber Annual General Conference; Toulouse: 30.6 -3.7 (posterns layout: Peter Ahlroos)

Katri Rintamäki & Marja Mikola: Lähteet levällään ja motivaatio nollassa - ratkaisuja kirjaston opettajien jaksamisen parantamiseksi ja opetustyön rationalisoimiseksi. Föredrag på Peda-forum-dagarna "Miten yliopisto voi?" i Tallinn 19-20.8

Evenemang

Gemensamt Learning in Networks-undervisningsseminarium för Nordic Knowledge on the Web (NKW) och konsortiets samarbetsgrupp 12.5

Nordic Knowledge on the Web (NKW), Workshop-seminarium 26.5 i Tritonia, Workshop-seminarium 6.11

Islands ambassads utställning om isländska energilösningar 15.4-15.5

Nationalbibliotekets utställning Finland genom tiderna 5.11-18.12

Institutionen för tyska språket och litteraturen vid Vasa universitet ordnade i november två utställningar i Tritonias utrymmen

Personalens publikationer

Anne Lehto & Pirkko Fagervik & **Christina Flemming** & Kirsi Luukkanen & Eija Nevalainen & Maarit Putous & **Katri Rintamäki** & Helena Silvennoinen- Kuikka: Yliopistokirjastojen informaatiolukutaidon opetuksen suunnittelu rakenteellisen kehittämisen prosesseissa: katsauksessa Itä-Suomen yliopisto, Helsingin yliopisto, Turun korkeakoulut ja Tritonia // *Signum*, 2009/2

Marja Mikola & Katri Rintamäki: Lukutaitoa informaation hallintaan. *Peda-forum* - yliopistopedagoginen aikakausjulkaisu. 2009/ 2, s. 35-38

Vuokko Palonen & Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, Kokemuksia kirjastojen yhdistymisestä – Tritonian henkilöstön näkökulmia muutokseen // *Signum*, 2009/4, s. 20-24

Intervjuer och tidningsartiklar om Tritonia

Tritonia växer från 3 till 5. [Intervju med Christina Flemming] // Meddelanden från Åbo Akademi, 2009, nr 16 (13. 11)

Vaasan korkeakoulujen kirjastot saman katon alle Tritoniaan. Pohjalainen 19. 11. 2009, s. 8

Yrkeshögskolornas böcker gör Tritonia större och bättre. Vasabladet 19. 11. 2009, s. 1, 3